

จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ สิงห์ปาริชาติกับการฟื้นฟู “คลองบางดาน”

กลุ่มสิงห์ปาริชาติ

“พอได้รับการชักชวนจากอาจารย์ที่ปรึกษาให้ลองคิดโครงการด้านสิ่งแวดล้อมที่จะไปทำกับชุมชน ก็นึกถึงคลองบางดานขึ้นมาทันที เพราะเวลามาเรียนพวกเราต้องเดินผ่านคลองนี้ทุกวัน สิ่งที่เราพบเห็นเป็นประจำคือ มีขยะลอยอยู่เต็มคลอง น้ำก็เน่า และส่งกลิ่นเหม็นมาก จึงคิดว่าถ้ามีโอกาสจะทำให้น้ำในคลองกลับมาใสสะอาดอีกครั้ง”

เพราะสภาพน้ำในคลองบางดานเน่าเสียและสกปรก ขาดการใส่ใจดูแล กลุ่มนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชาการปกครองส่วนท้องถิ่น มหาวิทยาลัยทักษิณ ซึ่งประกอบไปด้วย ชนัญชิตา ทองสงค์ หรือ “ฝน” วิลาวัลย์ คำทอง หรือ “บิว” ปัญญชิตา นามอนุ หรือ “กวาง” รัชณี นุ้ยภิรมย์ หรือ “แต๋ป” และ อามาตา กาเดร์ จึงรวมตัวกันภายใต้กลุ่มสิงห์ปาริชาติ เพื่อร่วมมือกับชาวบ้านฟื้นฟูและปรับทัศนียภาพคลองบางดานผ่านโครงการเยาวชนอนุรักษ์คลองบางดาน

กวางแกนนำกลุ่มบอกว่า งานนี้เป็นงาน “เชิงทดลอง” เพื่อนำทฤษฎีจากห้องเรียนออกมาสู่ภาคปฏิบัติ เพราะการจะเป็นนักพัฒนาที่ดีได้นั้น เมื่อได้เรียนรู้ทฤษฎีในห้องเรียนแล้ว ก็ควรลงมือปฏิบัติในพื้นที่จริงด้วย

“พอได้รับการชักชวนจากอาจารย์ที่ปรึกษาให้ลองคิดโครงการด้านสิ่งแวดล้อมที่จะไปทำกับชุมชน ก็นึกถึงคลองบางดานขึ้นมาทันที เพราะเวลามาเรียนพวกเราต้องเดินผ่านคลองนี้ทุกวัน สิ่งที่เราพบเห็นเป็นประจำคือ มีขยะลอยอยู่เต็มคลอง น้ำก็เน่า และส่งกลิ่นเหม็นมาก จึงคิดว่าถ้ามีโอกาสจะทำให้น้ำในคลองกลับมาใสสะอาดอีกครั้ง”

นี่คือเหตุผลและที่มาของโครงการเยาวชนอนุรักษ์คลองบางดาน ซึ่งมีเป้าหมายอยู่ที่การให้คนในชุมชนเล็งเห็นถึงความสำคัญของคลองบางดานและหันมาดูแลรักษาแหล่งน้ำแห่งนี้ เพื่อให้ชุมชนสามารถกลับมาใช้ประโยชน์จากลำคลองสายนี้ได้เหมือนในอดีต

และโอกาสก็มาถึงเมื่อสงขลาฟอรั่มเปิดรับข้อเสนอโครงการพลังพลเมืองเยาวชนสงขลา กวางและเพื่อนจึงร่างข้อเสนอโครงการส่งไปที่สงขลาฟอรั่ม

“ การสร้างความตระหนัก
ซึ่งเริ่มที่ผู้ใหญ่อาจจะไม่ได้ผล
ผู้ใหญ่บ้านเลยแนะนำให้
พวกเราทำกิจกรรมกับ
เด็กแทน เพราะเด็กยังเป็น
ผ้าขาวที่พร้อมรับการเรียนรู้
ยิ่งเราให้ข้อมูล ให้ความรู้
สร้างความตระหนักและ
ปลูกฝังเขาให้รู้จักการอนุรักษ์
และรักษาความสะอาดของ
คลองตั้งแต่ยังเล็กๆ เด็กก็จะ
จดจำและสามารถนำไป
บอกต่อกับผู้ปกครองได้ ”

คลองบางคน...ไม่สิ้นหวัง

“คลองบางคน” เป็นคลองเล็ก ๆ ที่รับน้ำจากชุมชน ก่อนไหลลงสู่ทะเลสาบสงขลา ที่สำคัญคือคลองแห่งนี้เป็นคลองสายหลักของชุมชนบ้านบางदान หมู่ 1 ตำบลพะวง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ที่ใช้ทำการเกษตร แต่ปัจจุบันสภาพน้ำในคลองบางคนเน่าเสีย ส่งกลิ่นเหม็น ตลอดลำคลองเต็มไปด้วยเศษขยะเมื่อบวกกับการรุกร้ำพื้นที่คลองทำให้เกิดขวางทางน้ำ แต่ก็ไร้ซึ่งการเหลียวแลจนทำให้ลำคลองที่เคยมีความกว้าง 2 - 3 เมตร กลับคับแคบและตื้นเขินลงจนไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ ยกเว้นช่วงเทศกาลลอยกระทงที่พอจะให้ชาวบ้านทำฝายเพื่อกักน้ำไว้ลอยกระทงตามประเพณีเท่านั้น

เมื่อได้โจทย์ปัญหา กวางและสมาชิกในทีมเริ่มต้นทำโครงการด้วยการเก็บข้อมูล เพราะคิดว่า “ข้อมูล” คือปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่การวางแผนการทำงานในระยะต่อไปได้

“กระบวนการทำโครงการแบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงแรกลงพื้นที่เก็บข้อมูลทั่วไป และสำรวจแหล่งต้นน้ำคลองบางคน โดยมีเป้าหมายเพื่อนำมาจัดทำสื่อสร้างการเรียนรู้ ช่วงที่สองลงพื้นที่ทำกิจกรรม วิธีการคือเข้าไปประสานงานแนะนำตัว และทำความเข้าใจกับผู้ใหญ่บ้านเพื่อให้รับรู้และเข้าใจที่มาที่ไปของโครงการนี้ เพื่อขอแรงสนับสนุนจากผู้นำชุมชนในการแนะนำปราชญ์หรือผู้รู้เกี่ยวกับประวัติคลองบางคน การเข้าสำรวจแหล่งต้นน้ำ และไปสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมจากเทศบาลตำบลพะวง ให้เห็นแผนที่เส้นทางเดินของน้ำ”

เมื่อเก็บข้อมูลแล้วกลุ่มสิงห์ปราชิตจึงตกลงกันว่าภายใต้โครงการนี้จะช่วยกันอนุรักษ์แหล่งต้นน้ำให้ใสสะอาดและกลับมาใช้งานได้อีกครั้ง

แม้จะมีการวางแผนกันมาอย่างดี และได้รับการสนับสนุนข้อมูลจากผู้ใหญ่บ้าน คนเฒ่าคนแก่ เจ้าอาวาสวัดบางคน โดยเฉพาะข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นมาของคลอง แต่การทำงานก็ได้เป็นไปตามที่วางไว้ เพราะเมื่อถึงเวลาต้องทำกิจกรรมอนุรักษ์ต้นน้ำ ชาวบ้านกลับไม่ได้เข้าร่วม เพราะมองว่ากิจกรรมที่กลุ่มนักศึกษาทำซึ่งเป็นการขึ้นไปพัฒนาต้นน้ำนั้นจะเกินศักยภาพของนักศึกษา... เพราะที่ผ่านมามีใครทำได้สำเร็จ

“การสร้างความรู้ความตระหนักซึ่งเริ่มที่ผู้ใหญ่อาจจะไม่ได้ผล ผู้ใหญ่บ้านเลยแนะนำให้พวกเราทำกิจกรรมกับเด็กแทน เพราะเด็กยังเป็นผ้าขาวที่พร้อมรับการเรียนรู้ทุกรูปแบบ ยิ่งเราให้ข้อมูล ให้ความรู้ สร้างความตระหนัก และปลูกฝังเขาให้รู้จักการอนุรักษ์และรักษาความสะอาดของคลองตั้งแต่ยังเล็กๆ เด็กก็จะจดจำและสามารถนำไปบอกต่อกับผู้ปกครองได้”

เมื่อมีเหตุต้องเปลี่ยนแผนให้มาทำกิจกรรมกับเด็ก ๆ กลุ่มสิงห์ปราชิตก็ไม่ท้อ แต่กลับเห็นว่าเป็นเรื่องที่ดี...เพราะอย่างน้อย...โครงการที่พวกเขาทำอาจสร้างการเปลี่ยนแปลงได้ในระยะยาว

ปรับระบบ...เปลี่ยนวิธีการ ทำงาน

สำหรับกวางยอมรับว่า ช่วงแรก ๆ ที่เริ่มทำโครงการพวกเราแทบจะไม่มีเวลาทำงานเลย เพราะใจจดใจจ่อกับกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ไหนจะเรื่องรับน้อง งานกีฬา ขณะเดียวกันก็เริ่มเรียนหนักขึ้น ทำให้ทีมงานทุกคนแทบไม่มีเวลาลงพื้นที่ ทำให้การทำกิจกรรมของโครงการไม่คืบหน้ารู้ตัวอีกทีก็ใกล้สิ้นสุดโครงการแล้ว

“ไม่มีอะไรคืบหน้าเลย ขณะที่กลุ่มอื่นเริ่มลงพื้นที่ทำกิจกรรมกันแล้ว เพื่อนทุกคนเครียดมาก กลัวจะถูกตำหนิ ยิ่งเห็นเพื่อนอีกกลุ่มที่ประสบปัญหาเรื่องเวลาเหมือนเราถอนตัวเลิกทำโครงการไป ก็ยิ่งรู้สึกกดดันจนเริ่มท้อ”

แต่ด้วยอุดมการณ์และความมุ่งมั่นตั้งใจที่มีอยู่เป็นทุนเดิมแกนนำทุกคนเห็นตรงกันและตัดสินใจเดินหน้าสู้ต่อ เพราะต้องการทำโครงการให้สำเร็จ จึงกลับมาปรับกระบวนการทำงานใหม่ แบ่งบทบาทหน้าที่ตามความถนัดของแต่ละคน และจัดลำดับความสำคัญของงาน โดยกวางรับหน้าที่วางแผนเก็บข้อมูล บิวเลขาของกลุ่มทำเอกสาร ส่วนฝนและแท็ปทำหน้าที่จัดบันทึกและเรียบเรียง ส่วนอามาตาทำหน้าที่ประสานงานชุมชน เมื่อนัดหมายกับผู้ใหญ่บ้านได้วันใด ทุกคนก็พร้อมใจกันวางแผนงานอื่น รวมตัวกันลงพื้นที่ทันทีโดยไม่รีรอและเร่งเคลียร์งานของตัวเอง ช่วงไหนพอว่างก็ลงพื้นที่ทันที

กวางบอกว่า เมื่อจัดระบบและแบ่งบทบาทหน้าที่กันแล้วทำให้ทุกคนรู้ว่าต้องดำเนินงานอย่างไร ถึงแม้กิจกรรมจะเข้ามามาก แต่เธอและเพื่อนก็สามารถจัดลำดับความสำคัญของงานได้

ส่วนอามาตยอมรับว่า เมื่อก่อนเวลาทำกิจกรรมอะไรก็ตามพอทำ ๆ ไปแล้วเจอปัญหาก็จะหยุดทำ แล้วเปลี่ยนไปทำเรื่องอื่นแทน หรือเปลี่ยนไปทำพื้นที่อื่น โครงการนี้เป็นโครงการแรกที่เราต้องทำกระบวนการเองทั้งหมด เป็นการทำงานกับชุมชน ถ้าเจอปัญหาแล้วหยุด ไม่ทำต่ออีก ก็เหมือนเราไม่มีความรับผิดชอบ ถือเป็นความท้าทายที่ต้องทำให้จบต้องสู้กับปัญหา และแก้มันให้ได้ การทำโครงการนี้ทำให้เรามีความคิดเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น และทัศนคติในการทำงานเปลี่ยนไป กล้าเผชิญหน้ากับปัญหา คิดได้ว่า “ปัญหามีไว้แก้” ส่วนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายคือประสานงานกับผู้ใหญ่บ้านและชุมชน เพราะเห็นว่าในทีมมีแต่ผู้หญิงน่าจะเหมาะที่จะลงไปติดต่อในพื้นที่คนเดียว

“ ทุกคนเห็นตรงกันและ
ตัดสินใจเดินหน้าสู้ต่อ
เพราะต้องการทำโครงการ
ให้สำเร็จ จึงกลับมาปรับ
กระบวนการทำงานใหม่
เริ่มแบ่งบทบาทหน้าที่ตาม
ความถนัดของแต่ละคน
และจัดลำดับความสำคัญ
ของงาน ”

กวางเล่าต่อว่า สำหรับการทำกิจกรรมช่วงที่สองนั้นเมื่อนำคำแนะนำของผู้ใหญ่บ้านมาปรับแผนการดำเนินงานใหม่เน้นกิจกรรมที่เหมาะสมกับเด็กระดับชั้น ป.5 - ป.6 ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กิจกรรมคือ การทำป้ายรณรงค์ จัดทำสมุดทำมือ และชุดลอกคลอง โดยครั้งนี้แกนนำได้เข้าไปประสานกับผู้อำนวยการและครูโรงเรียนบ้านบางคนเรื่องวันจัดกิจกรรมเพราะต้องยึดเด็กเป็นหลัก แต่กิจกรรมก็ต้องเลื่อนกำหนดออกไป เพราะติดปัญหาเวลาที่ไม่ตรงกันและอุปสรรคเรื่องฝน

ยังคงเผชิญปัญหา

เมื่อใหม่หัดขับ - คงเป็นประโยคเปรียบเทียบกับทีมนี้ได้ชัดเจนที่สุด เพราะแม้จะมีการประสานงานอย่างเป็นขั้นเป็นตอนแต่ทั้งทีมก็ยังขาดทักษะด้านการสื่อสาร

“บางที่เราฝากเรื่องไว้กับผู้ใหญ่บ้านและคาดหวังว่าจะมีลูกบ้านมาร่วมกิจกรรม แต่เราไม่ได้ลงพื้นที่ไปสร้างความเข้าใจกับคนในชุมชนด้วยตัวเอง พอถึงวันจัดกิจกรรมจริงๆ ถึงรู้อย่างมีคณในชุมชนไม่รู้อีกเป็นจำนวนมาก และยังถูกคนในชุมชน “สบประมาท” เห็นว่าเป็นนักศึกษา

“ยอมรับว่าปัญหา

เกิดจากกระบวนการของเรา
ที่ยังไม่ชัดเจน ทำให้คนในชุมชน
ไม่เข้าใจ พอลองมาคุยกันใหม่
ก็ทำให้เห็นถึงข้อผิดพลาด
ในการสื่อสารของพวกเรา
ที่ไม่ได้อธิบายให้คนในชุมชน
รับรู้ตั้งแต่ต้นถึงวัตถุประสงค์
ของโครงการ”

มหาวิทยาลัยทักษิณมาเก็บข้อมูลเพียงอย่างเดียว...จากนั้นก็หายไป ไม่กลับมา
ทำอะไรเป็นชิ้นเป็นอัน”

ซึ่งเวลานั้นฝนยอมรับว่า แม้จะฟังด้วยสีหน้ายิ้มแย้ม แต่ในใจรู้สึกแค้น
และเสียใจมาก...

“ตอนนั้นก็กลับมาท้ออีกครั้ง จึงมาขอคำปรึกษาอาจารย์ก็ได้รับคำแนะนำว่า
ถ้าเรามัวยึดคำพูดของคนอื่นมาทับถมตัวเองเรา ก็จะจมอยู่อย่างนั้นไม่ได้ไปไหน
ไม่ได้พัฒนา ถ้าจะเป็นนักพัฒนาชุมชนต้องไม่จมปลักกับคำพูดคน จึงถูกคิด
และเกิดแรงฮึกเหิมขึ้นอีกครั้ง บวกกับความตั้งใจจริงที่ต้องการจะพัฒนาคลอง
ให้กับชุมชน ยิ่งทำให้เราต้องการพิสูจน์ตัวเองว่าเรามาด้วยใจ เราต้องการมา
พัฒนาที่นี้จริง ๆ ซึ่งทุกคนก็รู้สึกเช่นเดียวกัน”

อามาตาเสริมว่า เหตุผลที่คนในชุมชนออกมาสบประมาทพวกเรา อาจเพราะ
เห็นว่าพวกเราเป็นเด็กนักศึกษา มาเก็บข้อมูลแล้วก็กลับ พวกเราเลยแก้ปัญหา
ด้วยการลงชุมชนบ่อยขึ้น ลงไปอธิบายทำความเข้าใจกับชุมชน

กวางกล่าวต่อว่า พวกเรายอมรับว่าปัญหาเกิดจากกระบวนการของเราที่
ยังไม่ชัดเจน ทำให้คนในชุมชนไม่เข้าใจ พอลองกลับมาคุยกันใหม่ก็ทำให้
เห็นถึงข้อผิดพลาดในการสื่อสารของพวกเรา ที่ไม่ได้อธิบายให้คนในชุมชน
รับรู้ตั้งแต่ต้นถึงวัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อทำสื่อการเรียนรู้ให้กับเด็กและ
เยาวชน และเพื่อจุดประกายให้เด็กได้ตระหนักและอนุรักษ์คลองของตนเอง
เราไม่ได้เน้นแต่ต้นน้ำ แต่ต้องการให้เด็กเห็นว่าในอดีตคลองของชุมชนเป็นอย่างไร
แล้วปัจจุบันทำไมคลองถึงเปลี่ยนไป แต่การขึ้นไปแหล่งต้นน้ำผู้ใหญ่บ้านมองว่า
ต้องเป็นโครงการใหญ่เท่านั้น จึงเป็นไปไม่ได้ถ้าพวกเราจะไปอนุรักษ์ต้นน้ำ
แต่ความจริงแล้วการที่พวกเราไปดูแลแหล่งต้นน้ำก็เพื่อใช้เป็น “สื่อกลาง” ในการ
เริ่มต้นทำกิจกรรมเท่านั้น อาจารย์ที่ปรึกษาบอกว่าแม้เราจะทำบางสิ่งบางอย่าง
ไม่ได้ แต่เราสามารถเป็นสื่อกลางให้กับภาครัฐหรือหน่วยงานอื่น ๆ เข้ามาให้ความ
ช่วยเหลือและพัฒนาต่อไปได้ เราจึงเลือกจะทำสื่อการเรียนรู้ไว้ให้กับชุมชน

สำหรับบิวบอกว่า เธอใช้ “คำสบประมาท” มาพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร
ของตนเอง จากคนที่ไม่กล้าสื่อสารหรือพูดคุยกับใคร ก็เปลี่ยนมาเป็นพูดคุยทักทาย
และสนทนากับผู้คนมากขึ้น

“อาจเป็นเพราะการทำโครงการของเราเริ่มมีปัญหา และเราก็ต้องผ่านมัน
ไปได้ ต้องพยายามอธิบายสิ่งที่พวกเราจะทำให้คนในชุมชนรับรู้และเข้าใจ
มากขึ้น เลยทำให้กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าเข้าไปพูดคุยกับชุมชน จนเกิดความ
มั่นใจ และใช้คำพูดได้ดีขึ้น ทำให้อยากทำโครงการแบบนี้กับชุมชนอื่น ๆ ต่อไป”

ใช้ “ผลงาน” พิสูจน์ “การทำงาน”

เพื่อลบคำสบประมาทและอุดช่องว่างการทำงาน กลุ่มสิงห์ปาริชาติจึง
กำหนดแผนประชาสัมพันธ์อีกครั้งก่อนกลับไปลงพื้นที่ในอีกหนึ่งสัปดาห์ข้างหน้า
โดยปรับเปลี่ยนรูปแบบการประชาสัมพันธ์จากการฝากเรื่องไว้ที่ผู้ใหญ่บ้าน
มาเป็นการอธิบายที่เข้าถึงตัวคนและร้านค้าในชุมชน แจกจ่ายแผ่นพับใบปลิว และ

ติดตั้งป้ายชักชวนคนในชุมชนให้เข้าร่วมกิจกรรมบริเวณลาน
กีฬา แต่ก็มัวถูกคนในชุมชนปฏิเสธด้วยการเดินหนีต่อหน้า
ขณะกำลังยื่นเอกสารแนะนำกิจกรรม

“ตอนนั้นรู้สึกเสียหน้ามาก” กวางบอก

“แต่ก็คิดว่า ถ้าเขาเดินหนี เราก็เดินตาม”

การเดินตามของกวางเพื่อเอาเอกสารประชาสัมพันธ์
กิจกรรมไปให้วันนั้น ทำให้กวางค้นพบตนเองหลายเรื่อง
ข้อแรกคือการรู้จักเก็บอารมณ์ มีความอดทน ขณะเดียวกันก็
ยังพบอีก “ถ้าวันนั้นเราเลือกที่จะไม่วิ่งตามเขาไป ไม่กล้า
เข้าไปคุยกับเขา ถ้าเราปล่อยให้ผ่านไปหรือเพิกเฉย ก็คง
ไม่ได้เขามาเป็นกำลังร่วมกันทำงานกับเรา”

ในวันงานแม้จะมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมเพียง 50 คน ทั้ง
เด็ก คนชราจากชมรมผู้สูงอายุ ผู้ใหญ่บ้าน และเพื่อนๆ ที่
ชักชวนกันมา แต่สิ่งที่ทำให้กลุ่มสิงห์ปาริชาติรู้สึกดีและมี
กำลังใจขึ้นคือคนที่เคยเดินหนีก็มาเข้าร่วมกิจกรรมด้วย

“พวกเขาเริ่มทักทายเหมือนเราเป็นลูกเป็นหลานเขา
ซึ่งแตกต่างจากก่อนหน้านี้มาก เมื่อเขาได้ร่วมกิจกรรมแล้ว
ยังทำให้สถานการณ์ที่จากไม่เข้าใจกันค่อย ๆ ดีขึ้น เพราะเขา
เห็นความตั้งใจจริงของเรามากขึ้น”

หลังทำกิจกรรมเสร็จมีการจัดประชุมหมู่บ้าน ซึ่งได้มีการ
พูดถึงกิจกรรมที่พวกเราเข้ามาทำให้กับชุมชน มีการบอกต่อ ๆ
กันว่าเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ แต่ผู้ปกครองและคนในชุมชน
เองที่ไม่เล็งเห็น โดยเฉพาะผู้ใหญ่บ้าน ผู้สูงอายุ และผู้ที่มา
เข้าร่วมกิจกรรมในวันนั้นต่างให้คำชื่นชมว่า พวกเราทำให้เด็ก ๆ
ได้ทำกิจกรรมดี ๆ ให้กับชุมชน ดีกว่าปล่อยให้เด็กไปเล่นเกม
คอมพิวเตอร์ เสี่ยงสะท้อนของชุมชนถือเป็นบทพิสูจน์ให้เห็น
ถึงผลของความตั้งใจทำงานเพื่อชุมชนของกลุ่มสิงห์ปาริชาติว่า

ไม่ได้เป็นอย่างที่ชุมชนสบประมาท แม้จะเป็นการจัดกิจกรรม
เพียงวันเดียว แต่ยังมีคนเก็บข้อมูลทำให้ชุมชนได้เรียนรู้ถึง
ประวัติความเป็นมาของชุมชนตนเองและสร้างกิจกรรมดี ๆ ให้
กับชุมชนต่อไป

ถึงแม้โครงการนี้จะไม่ประสบความสำเร็จ 100
เปอร์เซ็นต์ แต่สิ่งที่เยาวชนกลุ่มนี้ได้รับคือ “การได้พัฒนา
ศักยภาพ” ของตนเอง ซึ่งกวางบอกว่า โครงการนี้อาจไป
ไม่ถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ แต่สิ่งที่ได้คือการพัฒนาศักยภาพ
ของตนเองที่มีมากขึ้นจากการลงมือทำ เธอได้เรียนรู้มากมาย
จากการทำงานกับเด็กและคนในชุมชน เพราะการทำงาน
ในอนาคตยังต้องพบเจอกับผู้คนที่หลากหลาย กิจกรรมนี้
สอนให้เธอรู้จักแก้ไขสถานการณ์เมื่อต้องเผชิญกับปัญหา
ได้เรียนรู้และแก้ไขจากปัญหาจริง ๆ สำหรับเธอนี่คือ
“บทเรียนที่ล้ำค่าที่สุดแล้ว”

มหาวิทยาลัยทักษิณ โครงการเยาวชนอนุรักษ์คลองบางคาน กลุ่มสิงห์ปาริชาติ

นางสาวปัญญชิตา นามอนู
นางสาววิลาวัลย์ คำทอง
นางสาวชนัญชิตา ทองสังข์
นางสาวรัชณี นุ้ยภิรมย์
นายอามาตา กาเดร์

ที่ปรึกษาโครงการ: อาจารย์อัศวศิริ ลาปี่

เกษตรแนวตั้ง ทางเลือกใหม่บนพื้นดินที่แห้งแล้ง

กลุ่มรักษ์โลกสีเขียว

“ ตั้งแต่จำความได้ อาหารแต่ละมื้อที่รับประทานไม่ว่าจะเป็นที่บ้านหรือที่โรงเรียน จะมีเนื้อสัตว์มากกว่าผักเสมอ เพราะในชุมชนแห่งนี้มีข้อจำกัดเรื่องสภาพดิน ที่ใช้สำหรับเพาะปลูก จึงคิดปลูกผักเพราะที่โรงเรียนมีแปลงเกษตรอยู่ ”

สภาพ “ดิน” ที่มีลักษณะเป็น “ดินลูกรัง” ในโรงเรียนวัดบ่อทรัพย์ อำเภอลำนาเจียง จังหวัดสงขลา ที่ขาดความอุดมสมบูรณ์ แห้งแล้ง ซ้ำยังมีพื้นที่จำกัด ส่งผลให้การเรียนการสอนวิชาเกษตรของโรงเรียนไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร

แม้ผู้อำนวยการโรงเรียนจะหาทางแก้ไขด้วยการทำถังน้ำขนาดใหญ่ตั้งไว้ด้านหลังโรงเรียน และต่อท่อสำหรับใช้รดน้ำผักเมื่อคราวต้องเรียนวิชาเกษตรของนักเรียน แต่ก็ไม่ได้ผล เพราะแหล่งน้ำที่มีอยู่ไม่เพียงพอต่อการนำมาใช้รดน้ำในแปลงเกษตรของโรงเรียน

ทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนวัดบ่อทรัพย์ 5 คนที่กำลังเรียนวิชาเกษตรกับ ครูสุมาลี พร้อมมูล ประกอบด้วย ลลิตา สว่าง หรือ “มาย” วราภรณ์ อำพะสุโร หรือ “ก๊วกโก” ยวดี อีชะโรจน์ หรือ “มา” บุษบากร อีชะโรจน์ หรือ “เจน” และ วรวิทย์ มะลิวัลย์ หรือ “นัท” คิดหาวิธีปลูกผักเพื่อรับประทานกันเองภายในโรงเรียน ผนวกกับครูสุมาลีซึ่งมีแนวคิดอยากจะทำนารูปแบบการเรียนการสอนวิชาเกษตรใหม่ เพื่อเชิญชวนนักเรียนให้หันมาสนใจวิชาเกษตรมากขึ้น โดยพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือทั้งด้านข้อมูล และเป็นที่ปรึกษาให้กับเด็กกลุ่มนี้ด้วยความเต็มใจ